

لیبوردنی ئیئونه ته وهی: ریکخراوی نه ته وهی به کنگرتووهکان نابی پرس مافی مروڤ له ئیران له بیر بکا

لقی ئه مریکی ریکخراوی لیبوردنی ئیئونه ته وهی له گه له ۳۶ ریکخراوی بکا مافی مروڤی دیکه له نامه بکا داوايان له ریکخراوی نه ته وهی به کنگرتووهکان کردوه که پرس مافی مروڤ له ئیران له ئه وهی بهی ته کارهکانی خوی دا دابنی. ئه م چهند ریکخراوی بهی دا کوکی له مافی مروڤ له نامه بکا دا دهلین کار به ده ستانی ریژی می کوماری ئیسلامی ئیران نابی بیر له وه بگه نه وه که چو ن له سهر قهرانی ناوکی ئه و ولاته ریکه وتن کراوه، ئه وان ده توان ههر و دک جارن بیخوستی

هه ره وه زیکی نو یی جیهانی بو ڤو به ڤوو بو ونه وه له گه ل تیرو ریزی داعش وه ڤی که وتوه

-

له په راویزی قسه کانی روحانی له کرده وه ی پيشانگای چاپه مه ی
-

هیزشه تیرو ریزیسته کانی سهر پاریس و ناکامه کانی
-

سه ره خویی کاتانویا و قهیرانیکی نو یی سیاس بو نو روپا
-

کوردستانی باکوور له پاش مارا نو یی هه لئیرا نه کانی تو رکیه
-

نابه را بهری له به رنامه کانی نا بووری و که شه ی کوماری ئیسلامی دا!

شهوی ۱۳ نو قمبر شاری پاریس بووه گوره پانی زنجیره یه ک هیزشی تیرو ریزیستی. ئاماده بووانی تالاری کونسیرتی باتاکان که وتته بهر ته قه و ده سزی بیبرانه وهی چهند چه کاریکی تاقمی تیرو ریزیستی داعش. له شوینی چوونه ژووره وهی ستادیومی فوتبالی فرانسسه شو کوژیکی خوی ته قانده وه. له ناکامی ئه و زنجیره هیزشانه ۱۹۰ که س گیانیان له دست دا و ژماره یه کی زیاتریش به توندی بریندار بوون. له ۷ ژانویه هه ره ئه مسال دا ده قته ری گوفاری شارلی ئه بدو، که وته بهر هیزشی تیرو ریزیستی سهر به ریکخراوی داعش. هیزشی ۱۳ نو قمبر هه م به هزی بهر لابی پیلانه تیرو ریزیستی که و به ریوه چوونی له ئیوه ندی پته ختی فرانسه و هه م به یئنه ی ژوری ژماره ی قوربانییه کان، خه لکی ئه و ولاته و جیهانی تووشی راجله کان کرد. به دوا ی روودا وه خویاوییه کی ۱۳ نو قمبر، خه لکی ولاتانی جوارو جوری جیهان، به شیوه یه کی به رین و له ریگی جیاوازه وه هاو ده ردی و هاویوه ندی خویان له گه ل فرانسه را که یاند.

ده ولتی فرانسسه شو هه لکی چری دیپلوماسی به مه بهستی راکیشانی پشتیوانی زله یزه کان و ولاتانی دیکه جیهان بو شهر و رو به رو بو ونه وه له گه ل داعش دست پی کرد. رژی هه یی ۲۰ نو قمبر، ئه نچومنی ئاسایشی ئه وه یه کنگرتووهکان به ده رکندی به یاننامه یه ک ریگی به ولاتانی ئه ندامی ئه و ئه نچومنه دا هه موو ریشو نیکی پیویست بق بهر بهر کانی له گه ل داعش بگرته بهر. بریارنامه که داوا له ولاتانی ئه ندام ده کا هه وه لکانیان بق بهر گرتن به هیزشه تیرو ریزیستی کان و سهر کو کتر دنیان، هه ما هه مگ و هه ره لو کاته دا زیاتر بکن.

هه ره لم پیوه ندیه دا فیدراسیونی ئیوه وه لتی کومه له کانی مافی مروڤ که ناوه نده کی له فرانسسه یه، وریای به ولاتانی جیهان ده دا که ریگه نه دن له زی ناوی بهر بهر کانی له گه ل تیرو ریزیستی کان له به شار ئه سه د بکری. له روانگی ئه و فیدراسیون هه، ریژی می سووریا بق خوی بهر پرسی سه ره که یه له وه ریگه وتنی شهر له ولاته و سه ره هلانی داعش.

را که یاندر او

به یئنه ی کۆتایی هاتی چاره ده مه یین پلیئومی کۆمیته ی ناوه ندی حیزبی دیموکراتی کوردستان

چاره ده مه یین پلیئومی کۆمیته ی ناوه ندی هه لبژیره دوا ی کونگره ی ۵ ی حیزب که به به شداری ئه ندامانی ئه سلی و جیگران و رایژکارانی کۆمیته ی ناوه ندی و ده قته ی سیاسی له رژی ۳۰ خه زله وه ری ۱۳۹۴ هه تاوی به رامبه ر به ۲۰/۱۰/۱۱/۲۱ زایینی ده سنی به کاره کانی خوی کرد. دوا ی دوو رژی کاری بهر ده وام کۆتایی به کاره کانی هینا. ده ستنیکی کاری پلیئوم، به ساتیک بی ده لگی بو ریزگرتن له شه هیدانی کوردستان بو و به دوا ی ئه وه دا ده ستوری کاری پلیئوم له لاین به شارانه وه په سند کرا. به که م بهرگه ی کاری پلیئوم باس له راپۆرتیکی سیاسی بو که له لاین هاورێ خالید عه زیزی، سکرته یی کشتی حیزب ئاماده کرابوو. ئیوه روکی راپۆرتکه لیکانه وه و هه له سه لنگه ندیگ بوو له سه ر بارو دۆخی ناوچه و ئیران و کوردستان و هه ره وها پیوستیه کانی رو به رو بو ونه وه له گه ل ئه و قوناغه هه ستیاریه خه بات و تیکوشانی حیزبی دیموکراتی کوردستان. له دریزه ی باسه کاندایه به شارانی پلیئوم چالاکانه به شداری باسه کانیان کردو راپۆرتکه یان په سند کرد. له به شی به که می راپۆرتی سیاسی سکرته یی کشتی حیزب دا. پاش ئاماده بان به نو یترین ئالو گوره کانی هه لو مه رچی ئیئونه ته وه یی، به تابه ته یی باس له رژی هه لاتنی ناوه راست و پیوه ندیه ئیوه وه لته تییه کان له سه ره می ئیستادا کرا که پیوه ندی ئیوه وه لته یی به گشتی له سه ر به رژه وه ندی ده ولته کان دامه زرا وه و یاساو ریسنا ئیوه وه لته تییه کانی و به مه به سه ته ته زیم کراون. هه ره بو یه پلیئوم پی وایوو کورد به گشتی له هه ر چوار پارچه ی کوردستان به تیگه یشتن له و راستیه یه، ده بی هه ول بدا پیوه ندی خوی له گه ل دنیای ده ره وه پته و تر بکا و سه رنجی ئه و ده ولته تانه ی کاریه دبی راسته و خویان له سه ر چاره نووسی ناوچه که هه یه بق لای خوی راکیشی و هه ول بدا له هه ر کام له به شه کانی کوردستان و له سه ر ده رفه تیک بق به ره و پیش چوونی نو ذری ره وای کورد که لک و ده ربگری.

دژیه تیی ۴۰ ڤوونا کبیری ناسراوی فرانسسه یی سه به ارت به سه ردا نه که ی حه سه ن روحانی

له به ره بهری سه ردا نه که ی حه سه ن روحانی بق فرانسسه، ۴۰ ڤوونا کبیری ناسراوی فرانسسه به بلاو کورده وه به یاننامه یه که مته رخمه یی کومه لگای جیهانی یان به نیسه ت سیاسه ته کانی ریژی می ئیسلامی ئیران و پیشلکرندی مافی مروڤ له ئیران و ژوربوونی ئیعدام له و ولاته محکوم کردوه. ئه وان هه ئه م به یاننامه یه یان ئیمزا کردوه، کومه لیک هه نه ر مند، فیلسوف، کومه لئاس، میژو نووس و نو سه ری به ناوبانگی فرانسهن و به بلاو کورده وه ئه و به یاننامه یه داوا یان کردوه فرانسسه سه روک کوماری ئه و ولاته له پیوه ندیه کانی دا له گه ل ئیران شلیگرانه له به رامبه ر سیاسه ت دژه مرو ییه کانی کوماری ئیسلامی دا بوه ستی. له و به یاننامه یه دا ها تو وه له و کاته وه ی حه سه ن روحانی بو ته سه ر کوماری ئیران، زیاتر له ۲۰۰۰ که س له و ولاته له دار دراو نو ئاگری هیچ تینبئی و ده چاویکی سیاسی بیته هوی ئه وه ی ئه و راستیه یانه په رده پویش بکرین.

ئه وان هه ی به یاننامه یه یان ئیمزا کردوه ده لین حه سه ن روحانی دژی ئه و ئیعدامه ت نه بو وه ته نانه ت دا کوکی لی کردوون و گو توه یی ئه وه قانوونی خودایه، یان قانوونیکه مه مجلس په سندی کردوه ئه وانیش ده بی په ریوه ی بهن. ئه و ۴۰ ڤوونا کبیره ی فرانسسه یی ده لین ئیمه ویزای ده ربیری تیکه رانی خومان له نوخی پیشلکرندی مافی مروڤ له ئیران داوا له فرانسوا ئولاند، سه ر کوماری فرانسسه و به گشتی ولاتی فرانسسه ده که ین له به رامبه ر ده ستر دژیه تیه کان به مافی مروڤ له ئیران سیاسه تیک شلیگرانه ی هه ی.

له و به یاننامه یه دا ئاماره بوه کراوه که ریژی می ئیسلامی ئیران له وه تی ها تو وه سه ر کار ۱۲۰ هه زار که س له دژه رانی خوی له دار داوه کو شو توه یی. هه ره وها مستعفا بوورمه مه دی، و ده یزی دادی ئیستی ئیران له لاین ئو یژو یسیونی ئیرانه وه سه به ارت

سیاسا

هێرشه تیرۆریستییه کانی سههر پاريس و ئاگامه کانی

رهزا محهمه ده مینی

سههرکی ناکوکی دوو لایهه پیک دینن؛ به لام دیدار و وتوو ویژه کانی نیوان باراک ئوباما و ولادمیر پوتین له چوارچۆیهی کوبونوهی ولاتانی گرووبی 20 له ئانتالیای تورکیه، که بهته واوی له ژێر کاربگههه رووداوه تیرۆریستییه کانی پاريس دا بهریوه چوو، تارا دهیهکی زۆر له سههر داهاتووی سووریه بهرچا وروونی داوه دهکری بلین هیله گشتیه کانی له لایه زلهیزه کانهوه بۆ داهاتووی ئه و لاته شههر لیدراوه دیاری کران. بهتایبهت که له چوارچۆیهی «لیکتیگه بشتن» ی (نک ریکه وتن) لایه به شهارداره کانی کونفرانسی وین، وا شیمان دهکری ئامریکا و روسیه بهو ئاگامه گهیشتون که له سههر بنچینهی لیکتیگه بشتن (تاقم) وین، دا کیشهیه دهسهلات له داهاتووی سووریه بگهههه بۆ خهلی ئه و لاته و له ژێر چاودیزی ریکخراوی نهتهوهیه گهههه کانه له مساوی شهه مانگی داهاتوودا شهه و ئاواوه کوتایه پێ بێ و دهوله تیکی کاتی دهسهلات به دهسته بهگری. ههروهها له مساوی 18 مانگاندا پرۆسهی له هلبازاردن له ژێر چاودیزی ئه و ریکخراودا بهریوه بچێ.

1- ترس و دنهراوکی و پێناوهی!

ئه و دیاردهیه، له نیو کومه لگای رۆژئاوایی و ئه وهی که پێی ده لێن «جیهانی مه سیحیه» له رابردووشدا هه ره هه یوه و مه سیحیه کانی و خه لکی ئه و ولاتانه، له بهر زۆر هۆکاری وه ک سه ره له دانی ده یان و بگه سه دان شه ره له گه ل ولاتانی ئیسلامی له رابردوودا و کیشه ئایینی و مینۆویه کانی، به دیدهی شک و گومانه وه ده روانه موسلمانه کانی؛ بهو حهاله دهکری بلین به سه ره له دانی ئیسلامی سیاسی و بهتایبهت ههیرشه تیرۆریستییه کانی 11 سیتامبر، ئه و ترس و دنهراوکی و بێ باوهیرون به موسلمانان و ته نانه ته هستی رق و توله سه نه نه وه له کسانێ بێ تاوانیش، رووی له زیاد بوونی که مپوته کرد. بێ گومان رووداوه خۆبیاوییه کانی پاريس ئه و دیاردهیه زۆر به هیزتر دهکات و کاربگههه سه لیبی ده بی بۆ موسلمان له ولاتانه و زۆر تر ته ریک ده خه رینه وه. هه ره وه ک دیمان له فه رانسه هه ریش کرایه سه ره چهند مژگه وت و بنکه ی دینی موسلمانانه کانی و ناگری تبه ردا و سووکایه تێ به باوه ره نه دانه ی موسلمان کرا.

هه واله کانه دا ئامازه ی بیکراوه، تیرۆریست «عه دله میده نه باعد» که له ولاتی بیژیک پێی گرتوو و دارتزه ری کرده وه خۆبیاوییه کانی پاريس بوو و وه ک سایته کانی هه واله کانه دا ئامازه ی بیکراوه، تیرۆریست «عه دله میده نه باعد» که له ولاتی بیژیک پێی گرتوو و دارتزه ری کرده وه خۆبیاوییه کانی پاريس بوو و وه ک سایته کانی

ولاتانه دا پته و تر کرده و چاوه ران ده کری له هه لبازاردنه کانه دا، ریه یه کێ زۆر زیاتر له پشوو له ده نگه کانی ده نگه ران و ده ده ست بیه ت. بێ گومان له پێوه مندیه یی شه دا

ئاگام!

ههیرشه تیرۆریستییه کانی رۆژی ههینی 13 نوامبر (22 2015) رابردووی رابردووی بۆ سههر پاريس که له ده وای کوتایه شه ری جیهانی دووه مه دا خۆبیاوی ترین کاره سات له ولاتی فه رانسه بوو. کاردانه وه یه کێ زۆری له ئاساتی جیهان دا لیکه وته وه. هه ره وه ک چۆن له پاش رووداوه تیرۆریستییه کانی 11 سیتامبر (2015) ئامریکا دا و ده ره خانی که له سه ساتی ئه وولاته و ولاتانی رۆژئاوایی له شه ره بدزی ئه لقا عیده دا رووی داو شه ره دزی تیرۆریسم راگه یندرا. چاوه ران دهکری ئه و رووداوه تاله ش بیه ته خالیکی و ده ره خان له شه ره بدزی داعه ش و ده سه ته و تاقه تیرۆریستییه کانی و رامالینان له ولاته شه ره لیدراوه کانی باکووری ئافریقا و ناوچه رۆژه لاتی ناوه راسه، بهتایبهت له سووریه و عیراقا.

گومان له وه دا نییه که کرده وه ی تیرۆریستی پاريس نه یه که م کرده وه ی له م چه شه یه و نه دواین جیهانی ته تیرۆریستان ده ره خه یه م مرقا به تێ ده بی. زیگه ی به رگری به سه ره و کایه ی «خوئرت ویلدرز» له به نه نجام گه یاندنی کرده وه جیهانی راستی تیرۆری «به ره ی نه ته وه یی» فه رانسه به سه ره و کایه ی «مارین لۆین» ده بی.

کاره ساته تیرۆریستییه کانی پاريس کاربگههه ی باشی له سه ره حیزبه راست و ئیفراتییه کانی ئوروپا و بهتایبهت حیزبی راستی توندروه ی «ئازادی» له ولاتی هه لسه ند، به سه ره و کایه ی «خوئرت ویلدرز» و جیهانی راستی تیرۆری «به ره ی نه ته وه یی» فه رانسه به سه ره و کایه ی «مارین لۆین» ده بی.

هه واله دلێن کوزراوه، به یکی که سه انه بوه که له سووریه را به مه سته ئه و کرده وه قه یزه وه گه راوه ته وه بیژیک و فه رانسه.

2- به رز یه یونه وه ی راسیسم و ره گه ز په رستی!

دیاره دیارده ی راسیسم و ره گه ز په ره سته ی له ئوروپا دا له گه ل به رز یه یونه وه ی کاره تیرۆریستی و دزی مرقا به تیه کانی تاقم و ده سه ته سه لیبی و جیهانییه کانی سه ره به ئه لقا عیده داعه ش، به دزی رۆژئاواییه کانی چ له نیخۆی ئه و ولاتانه و چ له شوینه کانی دیکه، رووی له په ره سندن کرده. دزایه ی له گه ل بوونی غهیره ئوروپاییه کانی و بهتایبهت موسلمانه کانی له ولاتانه دا شتیکی شاهه له گر و بهرچاوه و له ماوه ی ده سپێکردنی کوچی به کومه لی په ناخوازان بۆ ولاتانی ئوروپاییه، چنده جار هه والی هه ریش بۆ سه ره که مپه په ناخوازان و ناگری تبه رانه یان بلا بووه. ئه گه ره له ولاتی وه ک ئالمان که لانه ی نازیم و ئه ندیشه ی ره گه ز په رستییه کانی تایبهت له ئه یاله تکانی رۆژه لاتی ئه و ولاته (ئالمانی رۆژه لاتی پشوو) وه ک ئه یاله تکانی زا کسین و براندین بوگ، که رۆژ نییه هه ریش بۆ سه ره په ناخوازان و شوینی نیشه ته جی بوونان نه کری، ئه و دیاردهیه، زۆر سه ره سو ره ته ره هیه، له ولاتی و دکو سوئید که هه مپه به، له دفاوانی یه وه پشوازی له په ناخوازان و لیکه وه ماوانی جیهانی کرده، شتیکی سرخ را کیش و تازیه، به گو یزیه هه واله کانی، نه فره ت و بیزاری له په ناخوازان له سوئید گهیشته لوتکه و خه لک، ده وله تی ئه و ولاته یان ناچار کرده ریگری له هاتی په ناخوازان بکات. جگه له وه ش ده بیێن حیزب و ره هه ند و لایه نه راست و دزی خارجه ی کانی له ولاتانی ئوروپایی، به که لک و ده رگرتن له هه سته دزایه ی له گه ل بیگانه کانی، بهتایبهت موسلمانه کانی، جیگه و پیگه ی خۆیان له نیو کومه لانی خه لکی ئه و

شک له وه دا نییه رووداوه خۆبیاوییه کانی پاريس تا راده یه کێ بهرچاوه بوو به هه وینی به کهریزی زیاتری کومه لگای جیهانی به دزی تیرۆر و هه واسوژی و په زا ره ی مرقا به تیه ی بۆ قوربانیانی ئه و کاره ساته و گه ل و ده وله تی فه رانسه ی به رز کرده وه. هه ره ها هاندهریک بوو بۆ ولاتانی به شار له کیشه ی سووریه و شه ره به دزی ریکخراوی تیرۆریستی

شک له وه دا نییه رووداوه خۆبیاوییه کانی پاريس تا راده یه کێ بهرچاوه بوو به هه وینی به کهریزی زیاتری کومه لگای جیهانی به دزی تیرۆر و هه واسوژی و په زا ره ی مرقا به تیه ی بۆ قوربانیانی ئه و کاره ساته و گه ل و ده وله تی فه رانسه ی به رز کرده وه. هه ره ها هاندهریک بوو بۆ ولاتانی به شار له کیشه ی سووریه و شه ره به دزی ریکخراوی تیرۆریستی

داعه ش تا بێ کوشن بۆ دیته وه ی ریکه چاره یه کێ گونجاوه کشتگی بۆ به رنه کار بوونه وه ی ئه و سه ره دانه ی که مه تر سییه کێ گه ره یه بۆ سه ره نه منیه ت و پیکه وه زبانی ئاشتیانه ته ته وه و ئایینه کانی له هه مان کات دا به لندیا یه یه وه ئه و رووداوه زۆر دیار ده ی نه خوا زوازی سیاسی کومه لایه تی لیده که یته وه که له ئیستا وه له کومه لگای ولاتانی رۆژئاوایی دا ده رکه وتوه وه له داهاتوودا ئاگام و کاربگههه یه یه کانی زیاتر خۆ دنوینن. بۆ وینه ده کری باس له چنده دیار ده یه ک بکین که له ده وای کاره ساته کێ پشوو بهرچاوه که وتوو.

شک له وه دا نییه رووداوه خۆبیاوییه کانی پاريس تا راده یه کێ بهرچاوه بوو به هه وینی به کهریزی زیاتری کومه لگای جیهانی به دزی تیرۆر و هه واسوژی و په زا ره ی مرقا به تیه ی بۆ قوربانیانی ئه و کاره ساته و گه ل و ده وله تی فه رانسه ی به رز کرده وه. هه ره ها هاندهریک بوو بۆ ولاتانی به شار له کیشه ی سووریه و شه ره به دزی ریکخراوی تیرۆریستی

داعه ش تا بێ کوشن بۆ دیته وه ی ریکه چاره یه کێ گونجاوه کشتگی بۆ به رنه کار بوونه وه ی ئه و سه ره دانه ی که مه تر سییه کێ گه ره یه بۆ سه ره نه منیه ت و پیکه وه زبانی ئاشتیانه ته ته وه و ئایینه کانی له هه مان کات دا به لندیا یه یه وه ئه و رووداوه زۆر دیار ده ی نه خوا زوازی سیاسی کومه لایه تی لیده که یته وه که له ئیستا وه له کومه لگای ولاتانی رۆژئاوایی دا ده رکه وتوه وه له داهاتوودا ئاگام و کاربگههه یه یه کانی زیاتر خۆ دنوینن. بۆ وینه ده کری باس له چنده دیار ده یه ک بکین که له ده وای کاره ساته کێ پشوو بهرچاوه که وتوو.

داعه ش تا بێ کوشن بۆ دیته وه ی ریکه چاره یه کێ گونجاوه کشتگی بۆ به رنه کار بوونه وه ی ئه و سه ره دانه ی که مه تر سییه کێ گه ره یه بۆ سه ره نه منیه ت و پیکه وه زبانی ئاشتیانه ته ته وه و ئایینه کانی له هه مان کات دا به لندیا یه یه وه ئه و رووداوه زۆر دیار ده ی نه خوا زوازی سیاسی کومه لایه تی لیده که یته وه که له ئیستا وه له کومه لگای ولاتانی رۆژئاوایی دا ده رکه وتوه وه له داهاتوودا ئاگام و کاربگههه یه یه کانی زیاتر خۆ دنوینن. بۆ وینه ده کری باس له چنده دیار ده یه ک بکین که له ده وای کاره ساته کێ پشوو بهرچاوه که وتوو.

ناگرې باله‌کی

نابه‌رامبهری له به‌رنامه‌کانی ئابووری و گه‌شهی کۆماری ئیسلامی‌دا!

(به‌شی سیپه‌م و کۆتایی)

ئێران و بۆ بوژاندنه‌وه‌ی ولات که‌لکان لی وهرگرژی، به‌مه‌بستی پیشه‌گوتنی سه‌ربازی له‌ بواری پیشه‌سازییه‌وه چه‌کی له‌ ولاتانی ئۆزئاواکری و بۆ سه‌رکوت کردنی نه‌ته‌وه‌کانی دیگی ئێران که‌لکی لی وهرگرت. له‌دوای شوێرشێ گه‌لاتی ئێران و گورانی سیستی سیاسی له‌ سالی ۱۳۵۷ی هه‌تاوی ئاوه‌ دا له‌ ئاوه‌رانه‌رییه‌وه نه‌که‌ هه‌ر چاره‌سه‌ر نه‌کران، به‌لکو زیاتر په‌ره‌یان په‌یدا هه‌تا وای لیهات نه‌تووه‌ زۆر لیکراوه‌کان له‌ ئێران روو په‌روری کرد له‌ده‌ستدانی پیتاسه‌ی تایبه‌تی خۆیان بوونه‌وه. سیاسه‌تی کۆماری ئیسلامی به‌رامبه‌ر به‌ نه‌ته‌وه‌کان بریتیه‌ له‌هه‌لگرته‌ی چه‌ند شوێرشێ رهنگاوهرنگ و هه‌ک ئێران مولکی هموو ئێرانیه‌کانه، که‌ له‌ ئه‌سل دا ئه‌وان فاسر په‌نه‌ته‌وه‌ی راسته‌قینه‌ی خاکی ئێران داده‌نێن و ریشه‌ی نه‌ته‌وه‌کانی ئێران له‌ زمان و که‌لتوردا ده‌به‌نوه‌ سه‌ر فاسر.

کۆماری ئیسلامی بۆ ئه‌وه‌ی رووی راسته‌قینه‌ی خۆی به‌غیره فارسه‌کان نیشان نه‌دا، چه‌ند به‌ندیکی تایبه‌ت به‌ نه‌ته‌وه‌غیره مه‌شرووئیه‌ت له‌ قانونی ئه‌ساسیدا گونجاندوه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌وان به‌سه‌رداری له‌ ده‌سه‌لات دا بکه‌ن، به‌لام ئه‌وه‌ به‌ئنده‌ش هه‌ک قانونی مه‌شرووئیه‌ت هه‌رگیز جیه‌جی نه‌کران و ته‌نانه‌ت ده‌سه‌لاتداران به‌په‌چه‌وانه‌ی ئه‌وه‌ی به‌ئنده‌ش کاریان کرد. «قانونی ئه‌ساسی کۆماری ئیسلامی به‌نده‌کانی ۱۵، ۱۹، ۲۴» نا به‌راره‌ری ئابووری له‌ سه‌ر ئه‌وه‌ی به‌نهمایه، نه‌ته‌وه‌ی ده‌سه‌لاتدار ئابووری ولاتی خه‌ستۆته‌ خه‌زمه‌تی راپه‌راندنی کاروباری خۆی، ئه‌وه‌ که‌ ده‌سه‌ته‌ی خاوانه‌ی له‌ مه‌لبه‌ندی ژبانی که‌مابه‌تییه‌ نه‌ته‌وه‌یه‌کان هه‌لکه‌وتوو له‌ لایه‌ن سه‌رمایه‌دارانی سه‌ر په‌ده‌سه‌لاته‌وه‌ ده‌ستیان په‌سه‌ردا گه‌راوه، له‌ کانه‌کانی ژیر زه‌ویا

چوارچه‌وه‌ی ئێران دا نه‌کردۆته‌وه، ئه‌وه‌ سه‌رمایه‌ و داهاسته‌ی له‌ ئێران ده‌ست ده‌که‌وێ، ریزه‌یه‌کی زۆری بۆ هاوکاریی گروو په‌ چه‌کداره‌ تونده‌روو تیرۆریسته ئیسلامیه‌کان ته‌رخان ده‌کری. به‌ پیتی قسه‌ی هیندی که‌سه‌ هوی پاشکه‌وتوویی ناوچه‌ کوردنشین و بلوچ‌نشینیه‌کان ئه‌وه‌یه‌ که‌ ئه‌واوچانه‌ به‌ره‌می ژیر زه‌وی و شوینی ده‌ست که‌وتنی داهااتیان

هه‌شت هه‌زارو هه‌سه‌ده‌وه‌ هه‌شتاو سه‌هت (۷۳۸۷۸۷ کسه‌) بووه، که‌چی ژماره‌ی دانیشتوان له‌ سالی ۱۳۸۹دا بوو ریزه‌یه‌ی زایدی نه‌کردوه‌ که‌ ئه‌وه‌ ناوه‌نده‌ ئیشاره‌ی په‌یدا ده‌کا. ئه‌گه‌ر دانیشتوانی ئه‌وه‌ چوار پارێزگایه‌ له‌ سالی ۱۳۸۵ه‌ تا ۱۳۸۹ه‌ سالی ۱.۳٪ی زاید کرێتی، ده‌بی سالی ۱۳۸۹ه‌ که‌ به‌شێتییه‌ ژماره‌ی ئێران دانیشتوانی ئه‌وه‌ ده‌وری سه‌هت میلیۆن و سه‌ده‌هه‌زار (۷۱۰۰۰۰) کسه‌، به‌لام ناوه‌ندی ئیشاره‌ی ئێران دانیشتوانی ئه‌وه‌ ناوچانه‌ی له‌ سالی ۱۳۸۹ه‌ شه‌ش میلیۆن و پینچه‌سه‌ده‌ شینت هه‌زارو یازده‌ کسه‌ (۱۱-۶۹۵۰۶)

هه‌میشه‌ به‌هۆی ئه‌وه‌ ده‌سه‌تکاره‌یه‌نه‌وه‌ له‌ داهاکاندا ده‌یه‌انه‌وی مافی نه‌ته‌وه‌کانی ئیو ئه‌وان پینشیل بکه‌ن. ژبانی روژانه‌ی خه‌لکی ناوچه‌ کوردنشینیه‌کان ده‌بینن که‌ نه‌زیک له‌ ۶/۵٪ دانیشتوان له‌ شه‌رکه‌ن ده‌ژین و ئه‌وانی دیکه‌ واته‌ ۳/۳٪ له‌ گوندنه‌کان نیشه‌تجین و هه‌ره‌ها له‌ نه‌زیک به‌ ۲٪ی کوچه‌ره‌ن که‌ له‌ شه‌هه‌زار پارێزگایه‌ ئیلام و کرمانشاه، ۴ پارێزگایه‌ (ورمی، کوردستان، کرمانشاه، ئیلام) له‌ ۴۹ شار و ۱۱۱ فه‌رمانداری و ۱۱۷ شاروچه‌ و ۳۲۲ به‌خش و ۷۷۲ گوند پیک دین، له‌ ۴ پارێزگایه‌ ۹ شه‌ره‌ن که‌ ریزه‌ی دانیشتوانیان له‌ ۱۰۰ هه‌زار کسه‌ زیاتره‌وه‌ گه‌وره‌ترینیان شاری کرمانشاه که‌ نه‌زیک به‌ ۸۰۰هه‌زار کسه‌ی سه‌شیمه‌ته‌، به‌لام هه‌ج کات ئه‌وه‌ خه‌زمه‌تگوزارییه‌نه‌ که‌ له‌ لایه‌ن حکوومه‌ته‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ ناوچانه‌ دیاری کران له‌ گه‌گه‌ل ژماره‌ی دانیشتوان و شوینه‌ی نیشه‌تجی بوونیان به‌راورد ناکرین. پارێزگا کوردنشینیه‌کان له‌ ناوچانه‌ن که‌ چه‌ری دانیشتوانیان تیدا زۆره‌، واته‌ له‌ ناوچانه‌ن که‌ له‌ یه‌ک کیلۆمێتری چوار گۆشه‌دا ۱۰۰ تا ۱۹۹ کسه‌ ده‌ژین. سه‌رچاوه‌ (دابهبش بوونی دیموگرافی دانیشتوانی ئێران سالی ۱۳۹۱) ئه‌وه‌ ریزه‌یه‌ی هه‌چکات به‌رامبه‌ر نیه‌ به‌ ئیمکانه‌تو پیدابوونییه‌کانی ئه‌وه‌ خه‌لکی که‌ له‌ ناوچانه‌دا ده‌ژین، واته‌

کرمانشاه و ئیلام ۶۹۵۰۶ کسه‌ بووه‌ که‌ به‌که‌م‌کردنه‌وه‌ی ئازده‌ری زمانه‌که‌ن له‌ پارێزگای ورمی نه‌زیک به‌ شه‌ش میلیۆن و چوارسه‌ده‌ هه‌زار کسه‌ کورد له‌م پارێزگایه‌ ده‌ژین. سه‌رچاوه‌: (به‌راوردکردنی سه‌شیمه‌تی و لایه‌نه‌ی ناوه‌رانی ئێران، خه‌رماتانی

به‌نیه‌به‌تی پارێزگایه‌کی دیگی ئێران ئه‌وه‌ ئیمکانه‌تو پیدابوونییه‌نه‌وه‌ی گه‌وره‌ی رۆژانه‌ی خه‌لک داده‌نێن زۆر که‌مه‌ترن، ئه‌گه‌ر به‌راوردیک له‌ ئیوان پارێزگا کوردییه‌کان و پارێزگایه‌ ناوه‌ندی ئێران بکه‌ین ئاداپه‌روره‌یه‌کی زۆر ده‌بینین.

بۆ نمونه‌ له‌ بواری ته‌ندروستی و خه‌زمه‌تگوزاریی پزیشکی‌دا هه‌میشه‌ پزیشکیی که‌م به‌ر ئه‌م پارێزگایه‌ که‌وتوه‌ که‌ کوردیان تیدا نیشه‌تجی په‌وشکی زۆرتر بۆ پارێزگایه‌ ناوه‌ند بووه. لێره‌دا به‌راوردیک له‌ سه‌ر نه‌خۆشخانه‌ گه‌شیه‌یه‌کانی که‌ له‌ سه‌رووی ۲۰۰ گه‌شیه‌یه‌کانی که‌ له‌ سه‌ر ریزه‌ی ته‌ختیان هه‌یه‌ له‌ گه‌گه‌ل ریزه‌ی دانیشتوانی ئه‌وه‌ ۴ پارێزگایه‌ ده‌کهن.

یه‌که‌م: پارێزگای ورمی. به‌شی ئه‌م پارێزگایه‌ له‌ نه‌خۆشخانه‌ی ۲۰۰ ته‌ختی ته‌نیا ۹ نه‌خۆشخانه‌یه، ئه‌مه‌ له‌ حالیکه‌ دابه‌ که‌ ئه‌م پارێزگایه‌ له‌ ۱۷ شه‌ار و ۴۰ فه‌رمانداری و ۱۱۳ به‌خش و ۳۹ شاروچه‌ پیک هه‌اتوه‌وه‌ ریزه‌ی دانیشتوانی له‌ سه‌رووی ۳ میلیۆن کسه‌وه‌یه. که‌ ئه‌گه‌ر ریزه‌ی ئه‌م نه‌خۆشخانه‌ گه‌گه‌ل ریزه‌ی دانیشتوان به‌راورد بکه‌ین، ده‌بینین که‌ بۆ هه‌ر ۲۳ هه‌زار کسه‌ یه‌ک نه‌خۆشخانه‌ی ۲۰۰ ته‌ختی پینچه‌گوتو ده‌بینین. له‌ گه‌گه‌ل ئه‌وه‌ش دا ئه‌گه‌ر هه‌موو ته‌خته‌کانی نه‌خۆشخانه‌کان حه‌ساب بکه‌ین ده‌بینن که‌ له‌ پارێزگای ورمی ۲۹۴۴ ته‌ختی نه‌خۆشخانه‌ هه‌یه‌ که‌ بۆ هه‌ر ۱۰۱۹ کسه‌ یه‌ک ته‌خت ته‌رخان کراوه.

(سه‌رچاوه‌: ماله‌په‌ری رهمی نه‌خۆشخانه‌کانی ئێران و مه‌رکزه‌ی ئاماری ئێران <http://isohospital.com/Default.aspx>)

دوهم: پارێزگای کوردستان. به‌شی ئه‌م پارێزگایه‌ له‌ نه‌خۆشخانه‌ی ۲۰۰ ته‌ختی ته‌نیا ۳ نه‌خۆشخانه‌یه، ئه‌مه‌ له‌ حالیکه‌ دابه‌ که‌ ئه‌م پارێزگایه‌ له‌ ۱۰ شه‌ار و ۲۷ فه‌رمانداری و ۸۴ به‌خش و ۲۵ شاروچه‌ی هه‌یه‌ و ژماره‌ی دانیشتوانی له‌ سه‌رووی ۱،۵۰۰،۰۰۰ (یه‌ک میلیۆن و پینچه‌ سه‌ده‌هه‌زار) کسه‌ سه‌وه‌یه. که‌ ئه‌گه‌ر ریزه‌ی ئه‌م نه‌خۆشخانه‌ له‌ گه‌گه‌ل ریزه‌ی دانیشتوان به‌راورد بکه‌ین ده‌بینن که‌ بۆ هه‌ر ۵۰۰ هه‌زار کسه‌ یه‌ک نه‌خۆشخانه‌ی ۲۰۰ ته‌ختی پینچه‌گوتو هه‌یه. له‌ گه‌گه‌ل ئه‌وه‌ش دا ئه‌گه‌ر هه‌موو ته‌ختی نه‌خۆشخانه‌کان حه‌ساب بکه‌ین ده‌بینن که‌ له‌ پارێزگای کوردستان ۱۶۵۹ ته‌ختی نه‌خۆشخانه‌ هه‌یه‌ که‌ بۆ هه‌ر ۹۰۰ کسه‌ یه‌ک ته‌خت ته‌رخان کراوه.

(سه‌رچاوه‌: ماله‌په‌ری رهمی نه‌خۆشخانه‌کانی ئێران و مه‌رکزه‌ی ئاماری ئێران)

ئه‌گه‌ر به‌کورتی لیکانه‌وه‌یه‌ک بۆ ئه‌م بابته‌ی سه‌ره‌وه‌ بکه‌ین ده‌بینن که‌ ده‌سه‌لاتدارانی ئێران، هه‌میشه‌ له‌ سه‌ر بواریکه‌دا بوه ئه‌وه‌نده‌ی له‌ توانایاندا بوه هه‌ولیان داوه‌ که‌ مافه‌کانی کورد له‌ کوردستانی ئێران زه‌وت بکه‌ن، هه‌میشه‌ به‌ دیدیکی ئه‌منیه‌تی‌یه‌وه‌ سه‌یری کوردستانیان کردوه‌ و ایان بیرکردۆته‌وه‌ که‌ کوردانه‌کان له‌ سه‌ر ئه‌م خاکه‌ میوان.

دهب و موزر

فۆیئدنه وهیهکی فرههنگی و ئهدهبی بۆ ناسیونالیزمی کوردی

عەلی لە بلاخ

حاشا لهو كەسەي كە بێ وڵاتە (نێچە)

دایکبوونی خۆی نەخوات ناتوانی کوردستانی بێ و بیر لەمەش ناکەنەوه که دەسه‌لاتی کۆماری ئیسلامی بۆی گرینگ نییە باسی چ پارچه‌یه‌ک له کوردستان بکە، بێجگه ئهم بەشه که له بن دەستی خۆی دایه. زانیینی ئهم سیاسه‌ته و درێژبەیدانی به جۆریک ده‌چیتە خانە‌ی ئاسانکاری کردن بۆ ئهم مه‌به‌سته‌ی سیاسییە، واته نکۆلی کردن له کێشه‌وه گرفتەکانی رۆژه‌لاتا که بە‌داخه‌وه به‌شیکێ زۆر له هه‌لسوو‌ران و ناوه‌دند‌نشینە‌کانی کورد له تاران و شارە‌کانی دیکه‌ی رۆژه‌لات له‌م باره‌وه که‌مه‌رخه‌م و تاوانبارن. ئهم رووی ره‌خنه‌گرته و شروقه‌کردنه به جۆریک ئیعترافه به بوون و هیزی فرههنگی مه‌به‌سته‌ی سیاسییە، واته نکۆلی کردن له کێشه‌وه گرفتەکانی رۆژه‌لاتی کوردستان که هیوادارم زیاتر له‌مه‌ برانبه‌ر به‌و ئه‌رکه‌ی که له‌سه‌رشانیانه به‌پر‌س و خه‌مخۆر بن و بتوانن له‌ ته‌واو ماکانی‌زمه‌کان بۆ چاره‌سه‌ری پرس و‌گرفته‌کانی کورد له رۆژه‌لات چ له‌ باری فرهه‌نگییه‌وه چ له‌ باری سیاسیی‌وه ئاکتێف‌ترو چالاکتر بینه مه‌یدانه‌وه. میژووی سه‌ره‌که‌وتنی گه‌لانی جیهان ئه‌مه‌مان پێده‌سه‌لمینی که بژارده‌کان و هه‌لسوو‌رانی بواره جیجیاکان چنده دهنوان کاربگه‌رییان هه‌بێ به سه‌ر کومه‌لگه‌ی خۆیان. به هه‌مان شێوه که کاربگه‌ری و جی‌په‌نجی هونه‌رمه‌ندان و قه‌لم به‌ده‌ستانی دلسۆزی کورد له‌ رووژاندنی هه‌ستی نه‌ته‌وه‌یی و گه‌شه‌ی بژافی ماڤخو‌زانه له‌ میژووی تیکۆشانی گه‌لی کورد به‌راچاو دیاره.

گه‌واته با ئهم چاوه‌روانییه‌ به نیه‌سیت چالاکان و قه‌له‌مه‌به‌ده‌ستان وه‌له‌لسوو‌رانی فرهه‌نگی له‌ ئه‌مرۆی رۆژه‌لات که بینه‌پیشه‌نگی ره‌خنه له‌ ده‌سه‌لات و تێبکۆش بۆ دایین کردنی ماڤه ره‌واکان، چیت قه‌تیس نه‌مینیته‌وه. یادێ به‌ناز و نیاز بێ مارڤ ئاغایی خه‌مخۆرو شاعیر که ده‌بیژیت:

«مانه‌وه»

ئهم خۆشه‌وێسته دلاره‌قه عیشق په‌ره‌وه‌ی نه دهنوانم وه‌کوو کێژیک بیخه‌مه پاشته‌رکی

ئه‌سپ و له‌ ژیر سایه‌ی زیروه‌شانی تریفی مانگه‌شه‌ویکا هه‌لیگرم،

... نه دهنوانم هه‌رگیز دلی لی به‌رده‌م و خۆم گێروده‌ی کۆلکه‌ زیرینه‌ی شوینیکی دیکه‌ بکهم

ناوی: خاکه ئهم دهریایه‌ی

نه دهنوانم له جانی چاوه‌کانمدا رایگۆزم و نه دهنوانم له دوری ئه‌و

له ئوقیانووسی هه‌یج شوینیکی دیکه‌دا قومه‌ ئاوێک بخۆمه‌وه

ناوی: خه‌که من ده‌زانم دارستانی هه‌موو شوینیکی

جریوه‌ی گه‌رمی چۆله‌که و رووباری هه‌موو وڵاتیک

ده‌نگی تاڤکه و ره‌نگی که‌ف و پینچ و په‌نای ریکی به‌رد و

ده‌ریای هه‌یه به‌لام چ بکهم لیزه‌ نه‌بی

نه گۆرم چاکیان ده‌بیست و نه چاوم چاکیان ده‌بینی

نه گیانم چاکیان هه‌ست ده‌کا. ١٣٧٥هه‌تاوی

ژێدەر: ناسیونالیزمی کوردی وه‌نه‌ضا، دیوانی مارڤ ئاغایی ...

له‌ رێگه‌ی فیکره‌ قه‌له‌مه‌وه هه‌ولیان داوه‌ ماڤه سه‌ره‌تاییه‌کانی گه‌لی خۆیان و ده‌سه‌ست بینه‌! یان چنده‌ بۆ دایین کردنی دیمۆکراسی و ئازادی تیکۆشاون؟ یان چنده له پرسه کومه‌لاییه‌کان و‌گرفته فرهه‌نگییه‌کان به پێی ئه‌و ئه‌رکه‌ی که له سه‌رشانیانه هاتوونه‌ته مه‌یدانه‌وه، ته‌نانه‌ت له چوارچێوه‌ی یاساو رێسای کۆماری ئیسلامی وه‌کوو ماڤی خۆیندن و نووسین به‌زمانی زگماری؟ بێ گومان ناتوانین نکۆلی له جی‌په‌نجی دیارو زیرینی ئه‌و به‌شه له خه‌مخۆرانی راسته‌قینه بکەین که له‌و‌په‌ری سه‌ره‌کوت و ده‌مکۆتی سیاسیی‌وه له ماوه‌ی چهند سال، دواکه‌وتویی چهندین ساله‌یان له باری زمان، وه‌کوو پێناسه‌یه‌کی به‌ هیز بۆ گه‌لی کورد قه‌ره‌به‌بوو‌کردوه، هه‌روه‌ها به‌هاوسۆزی خۆیان و پالپه‌شتی میژووی سیاسی و فرهه‌نگی گه‌له‌که‌یان بوون به‌ پالنه‌ریکی به‌هیز بۆ په‌روه‌رده‌کردنی به‌ره‌یه‌کی نوێ له‌ منداڵان و میزمنداڵان و لاوان که باشت‌ر شوناشی نه‌ته‌وه‌ی خۆیان بناسن و ئهم هه‌وله فرهه‌نگییه‌ش له ئه‌وه‌په‌ری بێ ده‌سه‌لاتییه‌وه به‌ریوه‌چوه‌و، ئیستاشی له‌گه‌ل بێ درێژه‌ی هه‌یه. به‌لام کهم نین ژماره‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی که دهنوان چالاکترو به‌هیزتر بن له‌م بورانه‌دا، به‌تایبه‌تی ئه‌و بژارده فیکری و فرهه‌نگییه‌ی که له‌ ناوه‌دند‌ن واته تاران زیکترن. پرسیار ئهم چنده هه‌ولیان داوه‌ لایه‌نیکم له‌سه‌رمیزی فرهه‌نگی و دیالۆگی مه‌نتقی پرس و گرفته‌کانی کومه‌لگه‌ی کوردی به‌ رووناکبیران و بژارده‌کانی غه‌یره کورد بناسین!

ئهم بابه‌ته رابکێشم به‌هه‌ولای دۆخی ناسیونالیزمی کوردی له رۆژه‌لاتی کوردستاندا که بۆ گه‌یشتن به‌ماڤه ره‌واکانی خاوه‌نی ئه‌زموونی جۆراوجۆره. ئه‌گه‌ر کۆماری کوردستان هه‌ره‌سی هه‌ینا، خه‌باتی ماڤخو‌زانته‌ی گه‌لی کورد له‌م به‌شه له کوردستان به‌ شێوه‌یه‌کی ژێرزهمینی ونه‌ینی درێژه‌ی پێدار، هه‌تا‌کوو خه‌باتی جه‌ماوه‌ری خه‌لکی ئێران له به‌رانبه‌ر سیسته‌می پاشایه‌تی وه‌اته مه‌یدانی چالاکانی سیاسی مه‌ده‌نیی کورد بۆ وه‌ده‌په‌ستانی خه‌ونی چهندین ساله‌ی ئهم گه‌له چه‌وساوه‌یه. به‌ ئاو‌ر‌ده‌ن‌وه‌یه‌ک له قوناخه میژووییه‌کان بۆمان ده‌رده‌که‌سوێ که کورد قه‌ت نه‌یو‌یسته‌وه له لوه‌له‌ی ته‌نگ و له‌ری زه‌بر‌وزمه‌ی چه‌که‌وه کیشه‌کانی چاره‌سه‌ربینی، به‌لام به‌داخه‌وه له به‌ دای هاته‌سه‌ره‌کاری کۆماری ئیسلامی شه‌ریکی م‌الو‌یر‌انه‌که‌رو نه‌خو‌ازارو به سه‌ر کوردی رۆژه‌لاتدا داسپا.

دای کپ بوونی ده‌نگی چه‌که‌کان که هۆکاری خۆی هه‌یه و پێوه‌ندی به‌م بابه‌ته‌وه نیه، به‌س دهنوانین بلین: هه‌یزه چه‌کناره‌کان و یه‌ستیان بیا‌نو‌و به‌ده‌ستی ده‌سه‌لاتی سه‌ره‌و نه‌ده‌ن بۆ سه‌ره‌کوت و کۆشتنی خه‌لکی بێ ده‌رتان، به‌لکوو به‌ره‌به‌ره ناکۆکیه‌ سیاسییه‌کان له سه‌رمیزی دانیشتن چاره‌سه‌ربینی و له‌م باره‌شه‌وه لایه‌نیکم جزیی دیمۆکرات تێچووی قه‌ره‌به‌بو‌نه‌که‌راوی وه‌به‌رکه‌وتوو.

بێ شک کردنی خه‌باتی شاخ و شار ماکانیزمی

بۆچی له پرسه کومه‌لاییه‌تیه‌کان که هه‌ر رۆژه له کوردستانی بن ده‌ستی کۆماری ئیسلامی رووئه‌دنه، ده‌نگی ئیعترازو ره‌خنه‌گرته‌ی تێنان به‌رانبه‌ر به‌ ناوه‌دندی ده‌سه‌لات نایه‌ستێ! ئه‌مه له کاتیک دایه که به پێی پێوه‌ره‌کانی رووناکبیری، ساده‌ترین پێناسه بۆ رووناکبیرو جیا‌بیری، یانی ده‌نگی ره‌خنه و ئیعتراز بۆ نیه‌سیت وه‌زعی مه‌وجود. ئه‌گه‌ر هه‌ندیک لیکۆله‌ر له‌سه‌ر ئهم باوه‌ره‌ن که کومه‌لگه‌ی رووناکبیران و قه‌لم به‌ده‌ستانی رۆژه‌لاتی، کومه‌لگه‌یه‌کی پاسیغه‌ ره‌نگه هۆکاره‌که‌ی له‌مه‌دا بێ که ئهم به‌شه له پوتانسیبل و لیا‌توویی فیکری و فرهه‌نگییه‌ی زۆرجار به‌رانبه‌ر به‌ کیشه‌ی کومه‌لایه‌تی و فرهه‌نگی و سیاسیی‌یه‌کانی رۆژه‌لات یان خه‌مسار‌دن یان به‌ ته‌واوی بێ هه‌لو‌یست، یان ئه‌وه‌نده به‌ رو‌وداوه‌کانی پارچه‌کانی تری کوردستانه‌وه سه‌رقا‌لن که زۆرجار له بیریان ده‌چیت ئه‌وه‌ی خه‌می باوان و لانه‌ی له

خۆی ده‌ویت، هه‌ریوه‌یه حه‌یزه نه‌ته‌وه‌یه‌یه‌کان له هه‌رچه‌شنه هه‌ول و تیکۆشانی نیو‌خۆ به‌تایبه‌ته له باری فرهه‌نگ و ئه‌ده‌به‌وه پێشو‌از‌بیان کردوه، چونکه ده‌زانن باشت‌ترین و سه‌قامگه‌یرت‌ترین ده‌سه‌کۆتی سیاسی ئه‌وه‌یه که له ره‌هه‌ندی فرهه‌نگییه‌وه به ده‌ست بیه‌ت، نه‌ک شه‌رو شه‌ره‌نگه‌یزێ. که ده‌رو‌انیه میژووی گه‌لانی به‌خته‌وه‌ر ئینجا ده‌زانین ده‌وو نه‌قشی چالاکان و بژارده فیکری و فرهه‌نگییه‌کان چنده به‌راچاوه‌ پرسیار ئه‌مه‌یه چالاکان و قه‌لم به‌ده‌ستان وه‌له‌لسوو‌رانی باری هه‌ستیاری فرهه‌نگ و ئه‌ده‌بی کوردی به‌تایبه‌تی له رۆژه‌لاتی کوردستاندا - که سه‌ره‌رای ئه‌وه‌ی که خاوه‌نی دێزیه‌ترین و به‌هیزترین بژافی نه‌ته‌وه‌یه‌یه، به‌لام هه‌نووکه کپ‌ترین ده‌نگ و ره‌نگی سیاسی هه‌یه - چنده به‌ پرسی نه‌ته‌وه‌یی و شو‌ناسخو‌ازانه‌وه سه‌رقا‌لن؟ له کزبوونی ده‌نگی چه‌که‌کان، چنده

ئه‌وه‌ی که داری ناسیونالیزمی کوردی له به‌ستنی فرهه‌نگ و ئه‌ده‌به‌ی چرووی ده‌رک‌رد، بۆته‌ تایبه‌تمه‌نیه‌یه‌کی ئیجگار جیگه‌ی سه‌رنج که ناسیونالیزمیکه‌ی په‌رچه‌کردارییه‌ به‌رانبه‌ر به وه‌رزێ ره‌شی ئاسمیه‌بوون و له نێچوون. نه‌ک بیریوکه‌یه‌کی دایگه‌رکانه‌وه‌هه‌یش به‌ر. ته‌نانه‌ت بنه‌مای کومه‌له‌ی (ژ.کاف) پێش که بنه‌مای بژافیکی شو‌ناسخو‌ازانه بوو له رۆژه‌لاتی کوردستان و په‌لی هاو‌یشت بۆ پارچه‌کانی دیکه‌ش هه‌ر له‌سه‌ر ده‌ستی هه‌ندیک بیرمه‌ندو قه‌لم به‌ده‌ست وه‌کوو(هه‌ژارمۆکریانی و زه‌هیجی و قزلی.هه‌ت)هاته ئاروه. گه‌واته بیرمه‌ندان و چالاکانی باری فرهه‌نگ و هونه‌رو ئه‌ده‌ب هه‌ر له سه‌ره‌تاهه‌ دوریان هه‌بوو له جیخستن و گه‌شه‌ و بانگه‌شی ناسیونالیزمی نوێی کوردی. به‌م پێشه‌کییه‌ ده‌مه‌ویت سه‌رنجی خو‌ینه‌رانی

